

VERSES POLC

Szerkeszti: Dr. Molitorisz Pál
Berzsenyi Dániel

(1776–1836)

Berzsenyi, a niklai földesúr, a reformkori magyar nemesség életszemléletét, érzésvilágát, belső világnézeti küzdelmét megszólaltató lírikus. Költészetében megjelentek a felvilágosodás gondolatai is, az ész és a tudomány hatalmát hirdette, jobb bánásmódot követelt a jobbágságnak, síkraszállt a gazdasági reformok végrehajtásáért. Gőgösen büszke volt ősi nemességére, de szorongva látta osztályának túlhaladottságát, erkölcsi hanyatlását.

A kötöttségeket nem tudta elviselni. Iskolai tanulmányait sem fejezte be, katonának szökött, majd otthagya a fegyelmeivel rémítő hadsereget. 23 évesen feleségül vett egy 15 éves leányt. Magában hordta ősei erejét és szilajságát: „... legelső táncos voltam, lovat, embert, asztalt átugrani nekem játék volt. Sopronban magam tizenkét németet megvertem, és azokat a város tavaiba hánytam; az én szeretőm az én karjaim között elalélt.” Ugyanakkor zárkózott, különc poétalélek volt, olykor búskomorság, melankólia emésztette.

Ellentmondásos egyéniségének külön színfoltját jelentik azok a versek, melyekben a múlandóság gondolata jelenik meg. Játékos, vidám hangjukkal az élet élvezetére biztatnak, az élmény frissességével, könnyedségükkel ejtik meg az olvasót. Ezúttal a *Cencimhez* c. versének befejező sorait idézzük: „Éljünk tehát, s örüljünk, / Mert ah, csak egyszer élünk!”

Fénykora mindössze négy év, első verseskötete 1813-ban jelent meg, s 1817-ben érte baráti oldalról Kölcsey bírálata, aki elmarasztalta a költőt, üres, értelmetlen szóhajigálásnak minősítve verseit. Amikor Berzsenyi hatvanévesen meghalt, Kölcsey mondott felette önváddal terhes gyászbeszédet, beismervé, hogy felelőtlen kritikájával tehetsége teljében törte ketté a költő pályáját.

Foglalkoztatták az élet végső kérdései; töprengései bölcs belátást és félelemnélküli beletörődést tükröznek: „Oh, a szárnyas

idő hirtelen elrepül, / S minden míve tűnő szárnya körül lebeg!” (A közelítő tél). A most közölt, 1811-ben írt, nagyobb lélegzetű elégiájának részlete a sorssal való megbékélést hirdeti. A költő felismeri az élet és a halál elválaszthatatlanságának törvényét, sztoikus nyugalommal néz szembe a halállal, rezignációján átdereng a derű is.

Életfilozófia

...
Légyen álom, légyen bíró,
Bátran megyek elébe,
Mint egy elfáradt utazó
A vadon enyhelyébe.
Mert ha bíró: nem furdal vád,
Mert ha álom: nyugalmat ad.

...
Sírjak-e, hogy életemet
Jól használni nem tudtam,
S legkiezebb ösvényimet
Almodozva folytattam?
Ha ezt újra elkezdhetném:
Ismét a múltat követném.
Az ifjúság örömeit
Lelkesedve öleltem,
De szívem szebb ösztöneit
Soha bé nem tölthettem.
Ithakám partját elértem:
S ah, hazámra nem ismerem!
Úgy éltem, hogy életemet
Visszaélni ne bánám,
Úgy éltem, hogy életemet
Végezni ne fájjalnám;
Megcsókolgattam rózsáit,
Megizzadtam vaspályáit.
Láttam a mosolygó tavaszt,
Láttam az égető nyárt,
Láttam minden időszakost
S minden földi láthatárt:
Ha örök időket élnék,
Ezeknél többet nem érnék.
Tűnő életem rövidségét
Én tehát nem siratom,
S a jövőndő kétes képét
Előre nem borzadom,
Minden kornak van istene,
Nem zúgolódom ellene,
S kebelemben marasztom.

Olvasni jó!

„Hiszem, hogy amikor valaki könyvet olvas, a fejében megszületik a saját filmje, arcot teremt a szereplőknek, megrendezi a jeleneteket, hallja a hangokat, érzi a szagokat. És pontosan emiatt van az, hogy ha valaki megnézi a filmes változatát egy könyvnek, ami tetszett neki, mindig csaldottan jön ki a moziból, és mindig azt mondja: „a könyv sokkal jobb volt”.”

Paulo Coelho

Könyvajánló

Szarvas Város Közoktatási és Közgyűjteményi
Intézménye Városi Könyvtára
újonnan beszerezett könyveiből:

Szakirodalom:

V. Kulcsár I.: Figyeljetek feleségeik!
Grant, R. M.: Tudás és stratégia
Steinbeck, J.: Orosz napló
Vukán Gy.: Vukán

Feldmár A.: Szabadság, szerelem

Tapas : ellenállhatatlan finomságok lépésről lépésre

Százados I. –Százados M.: Útikönyv a táplálékok világához

Madocsa E.: A belső harmónia útja : DO-IN

Szépirodalom:

Villamont, V.: Az ördög parfümjé

Sparks, N.: Szerencsecsillag

Bodrogi Gy.: Irkafirka

Smith, W.: A vadász végzete

Verebes I.: Maya

Verne, Jules: Várkastély a Kárpátokban

Ottlik Géza: Rádió

Polcz Alaine: Kit szerettem? Mit szerettem?

King, Stephen: A fekete ház

- ☞ Névjegy
- ☞ Kártyanaptár
- ☞ Képeslap
- ☞ Meghívó
- ☞ Szórólap
- ☞ Újság
- ☞ Brosúra
- ☞ Szakdolozat
- ☞ Könyv

Kis példányszámban is

Kedvező áron

Kiváló minőségben

DIGITÁLIS KALAMÁRIS 06/70/421-7245